

Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT

Arbetsgruppen för digital omställning, ordförande: Riina Sikkut, de nationella parlamenten (Estland)

Fredagen den 17 december 2021 kl. 11.00–13.00

1. Ordföranden öppnade mötet

Det här var det andra mötet som arbetsgruppen för digital omställning höll. Mötet hölls online. Ordföranden, Riina Sikkut, välkomnade medlemmarna tillsammans med Elina Valtonen (de nationella parlamenten, Finland), som kommer att ta över som ordförande nästa år. Med hänvisning till det kortfattade referatet från det senaste mötet betonade Sikkut att gruppen redan hade identifierat ett antal nyckelfrågor av relevans för en europeisk digital omställning med målet att bygga upp ett etiskt, säkert och transparent digitalt samhälle baserat på en människocentrerad strategi. Hon underströk behovet att få fram konkreta resultat och uppmanade gruppen att ha högt ställda ambitioner. Sikkut meddelade att panelens rekommendationer ännu inte var tillgängliga på grund av att den tredje sessionen i panel 1 hade skjutits upp, men att medborgarna kommer att rapportera om sina diskussioner och att plattformens bidrag finns tillgängliga. Med tanke på det stora antalet idéer och det breda ämnet föreslog Sikkut att diskussionerna tills vidare skulle struktureras kring de tre pelarna "att skydda vårt samhälle", "att ge människor mer inflytande" och "att stärka ekonomin" samt att fokus skulle ligga på den första pelaren under detta möte. Detta skulle innebära digital suveränitet och etik, cyberhot och dataskydd, digitala rättigheter och inkludering, föroreningar, hållbarhet och varaktighet. Sikkut hänvisade också till de skriftliga bidrag som mottagits och uppmanade medlemmarna att använda sig av arbetsgruppen och konferensens plenarförsamling för att lägga fram idéer i muntlig form så att dessa kan komma till användning under processens gång.

2. Medborgarrapport från europeisk medborgarpanel 1 om det aktuella läget i deras diskussioner

En företrädare för panel 1 rapporterade om diskussionerna hittills och underströk ett antal viktiga frågor som tagits upp. Dessa inbegrep förhindrande av en eventuell omlokalisering av "smart arbete" till länder utanför EU samt reglering av nya arbetsformer till följd av digitaliseringen. Behovet att ta itu med miljökonsekvenserna av ny teknik och digitala föroreningar betonades. Utbildning var en annan prioritering, särskilt för att hjälpa ungdomar att navigera i den digitala världen. Även andra medborgare gjorde inlägg och betonade behovet av en människocentrerad strategi med digital kompetens för alla. Behovet av digital infrastruktur togs också upp, till exempel när det gäller laddningsstationer för elfordon. Frågor som rör digital hälsa, it-säkerhet, dataskydd och EU:s suveränitet (till exempel halvledare) hade också diskuterats i panelen.

En företrädare för nationella medborgare rapporterade om diskussioner i irländska paneler som i stor utsträckning motsvarade de punkter som tagits upp i den europeiska panelen. De frågor som tagits upp i

dessa diskussioner var vikten av att stödja samarbetet mellan den offentliga och den privata sektorn, bekämpa desinformation samt eftersträva en stark roll för EU, med fokus på digitaliseringens miljöpåverkan. Idéer såsom inkludering av vaccinationsintyg i sjukförsäkringskort, utbyggnad av 5G och bredbandsanslutning, digital autonomi och suveränitet, it-säkerhet och bekämpning av it-brottslighet, resiliens och datasäkerhet framfördes som samarbetsområden för EU.

3. Diskussion om den tredje delrapporten från den flerspråkiga digitala plattformen

Medborgarföreträdarna fick ordet inledningsvis under denna punkt. Därefter fick samtliga medlemmar ordet, i alfabetisk ordning.

Medborgarna betonade behovet av en **inkluderande strategi för digitalisering**, så att ingen lämnas utanför. Detta sågs som en prioritering både för vissa befolkningsgrupper, till exempel äldre personer, men också mellan stad och landsbygd eller med avseende på avlägsna regioner. De idéer som framfördes i detta sammanhang inbegrep en sorts "digital tjänst" för att tillhandahålla stöd. Medborgarna efterlyste också en förenklad strategi för dataskydd (avskaffande av långa meddelanden om användning av kakor) och underströk vikten av **utbildning** och behovet att öka konsumenternas medvetenhet om riskerna med cybervärlden. Det framhölls också att panelen fortfarande behöver bli mer medveten om vad som redan finns på plats eller håller på att förberedas på europeisk nivå.

Under de följande diskussionerna tog arbetsgruppens medlemmar upp en rad olika frågor, och många av dem förstärkte och upprepade de frågor som tagits upp av medborgarna. Flera medlemmar betonade vikten av att lyssna på medborgarnas idéer och åsikter och behovet att koppla idéerna till information om befintlig eller kommande lagstiftning på EU-nivå.

Vikten av **digitala suveränitet** för EU:s del och av att undvika risker för demokratin till följd av digitaliseringen – till exempel genom felaktig information – betonades, liksom behovet att säkerställa att europeiska värden och demokratiska principer genomdrivs och upprätthålls i den digitala tidsåldern. Idén om en ny medieplattform för att säkerställa allmänt tillgängligt medieinnehåll av hög kvalitet framfördes.

Forskning och innovation sågs som ett viktigt inslag, till exempel när det gäller artificiell intelligens, mikro- och nanoteknik, nya material eller bioteknik.

Med hänvisning till den **globala dimensionen** efterlyste vissa medlemmar geopolitisk närvaro från EU:s sida i den digitala världen och ansåg att EU bör sätta standarden på global nivå. Vikten av att se till att de mänskliga rättigheterna respekteras i konsumenternas leveranskedjor togs också upp.

Ett återkommande tema i inläggen var behovet av **utbildning och främjande av digitala färdigheter**, oavsett om det gäller att säkerställa tillgång till kvalificerad personal, entreprenörer och utbildare, eller att öka medborgarnas riskmedvetenhet, till exempel med avseende på hantering av falska nyheter och datasäkerhet. Utbildning togs upp som en fråga för skolorna, men också i samband med livslångt lärande.

Många ansåg att behovet av robust **digital infrastruktur** var en avgörande punkt, till exempel tillgång till snabba internetanslutningar på landsbygden och i avlägsna områden och säkerställande av underhåll av datamotorvägar som utgör förbindelser med de yttersta randområdena. Detta ansågs också vara en viktig faktor för de små och medelstora företagens konkurrenskraft och för att ta itu med den digitala klyftan.

Många medlemmar underströk behovet av **inkluderande digitalisering**, så att ingen lämnas utanför och så att man förhindrar att det uppstår en digital klyfta samt låter människan stå i centrum. Språkteknik och

en EU-ram för att motverka språklig utestängning föreslogs som ett verktyg för att främja tillgången till teknik även på mindre marknader och för att göra information mer tillgänglig i hela Europa. Behovet att skydda arbetstagare och sociala rättigheter i den föränderliga digitala arbetsmiljön framhölls också på nytt.

Hållbarheten och hanteringen av digitala föreningar och det digitala koldioxidavtrycket togs upp.

Medlemmarna tog också upp **tillgång till data och en digital inre marknad** och hänvisade till små och medelstora företags behov av rättvis och likvärdig tillgång till data, inbegripet fri gränsöverskridande rörlighet för data och interoperabilitet, på grundval av gemensamma standarder och principer. Förslag fördes fram för att visa på digitaliseringens fördelar genom konkreta exempel på användning, såsom e-legitimation. Principen ”digitalt först” fördes fram, liksom vikten av öppna data.

Vissa medlemmar uppmärksammade **riskerna med digitaliseringen** och att det krävs lagstiftning på EU-nivå för att effektivt skydda den personliga integriteten och de digitala rättigheterna. När det gäller artificiell intelligens framhölls vikten av att människor under alla omständigheter fattar de slutliga besluten. Det varnades för biometrisk igenkänning i offentliga eller privata miljöer, såvida sådan inte var absolut nödvändig. I detta sammanhang såg en medlem också ett behov av att sätta gränser och säkerställa ansvarsskyldighet för offentliga myndigheters användning av spionprogram som kan hota den europeiska demokratin, och av att se till att det i Europa finns utrymme för cyberflyktingar/personer i cyberexil.

Valtonen välkomnade att många viktiga frågor redan tagits upp och informerade om att arbetet kommer att fortsätta i januari inom ramen för de tre pelare som identifierats.

4. Ordföranden avslutade mötet

Sikkut avslutade mötet med att framhålla att de olika perspektiv som medlemmarna gett uttryck för var mycket välkomna. Hon betonade behovet av tydliga EU-övergripande regler för att säkerställa att medborgarnas rättigheter skyddas och att den människocentrerade strategin upprätthålls. En annan viktig aspekt är tillgången till säker infrastruktur, så att man ser till att alla har tillgång till information och digitala tjänster. Den mängd information och data som finns tillgänglig kräver tydliga regler om dataskydd och skydd av den personliga integriteten. Det blir allt viktigare att motverka desinformation genom att tillhandahålla tillförlitlig, faktagranskad information. För att alla ska kunna dra nytta av den digitala världen är det viktigt att förhindra att det uppstår en digital klyfta och att säkerställa utbildning och färdigheter som gör det möjligt för alla att delta, även med hjälp av språkteknik. Både på den flerspråkiga digitala plattformen och under arbetsgruppens möte beskrevs olika sätt att möjliggöra deltagande, utbyta åsikter och föra samman medborgare, tjänstemän och sektorer genom forum, plattformar och portaler. Och avslutningsvis behöver vi därutöver även digital suveränitet för EU:s del, för att skydda våra samhällen.

När det gäller själva processen uppmuntrade ordföranden det gemensamma sekretariatet att förse medborgarna i panelerna med information om befintlig eller planerad lagstiftning på EU-nivå. Hon meddelade också att det kortfattade referatet och mötesdagordningen kommer att tillgängliggöras snabbare. Nästa möte kommer att hållas i januari.

BILAGA: Förteckning över medlemmarna i arbetsgruppen för digital omställning

BILAGA: Förteckning över medlemmarna i arbetsgruppen för digital omställning

Ordförande: **Riina SIKKUT (Elina VALTONEN sedan 1.1.2022) (de nationella parlamenten)**

Titel	Förnamn	Efternamn	Organ
	Thomas	BYRNE	Rådet
	Dita	CHARANZOVÁ	Europaparlamentet
	Josianne	CUTAJAR	Europaparlamentet
	Claudia	DÖRR-VOSS	Rådet
	Jelena	DRENJANIN	Regionkommittén
	Yordanka	FANDAKOVA	Lokal/regional företrädare
	Vasco	FERNANDES	Europeiska medborgarpaneler
	Radosław	FOGIEL	De nationella parlamenten
	Antje	GERSTEIN	Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
	Marietta	GIANNAKOU	De nationella parlamenten
	Antonio	GIARDINA	Europeiska medborgarpaneler
	Marketa	GREGOROVA	Europaparlamentet
	Filip	HOFMAN	Europeiska medborgarpaneler
	Eva Maria	HOLZLEITNER	De nationella parlamenten
	Assita	KANKO	Europaparlamentet
	Othmar	KARAS	Europaparlamentet
	Miapetra	KUMPULA-NATRI	Europaparlamentet
	Constance	LE GRIP	De nationella parlamenten
	Eva-Maria	LIIMETS	Rådet
	Morten	LØKKEGAARD	Europaparlamentet
	Gisele Marguerite	MAGNERY	Europeiska medborgarpaneler
	Jánosné	MASEVSZKI	Europeiska medborgarpaneler
	Eva	MAYDELL	Europaparlamentet
	Paulo	MONIZ	De nationella parlamenten
	Noelle	O'CONNELL	Nationella medborgarpaneler/evenemang
	Sirpa	PAATERO	Rådet
	Stefano	PALMIERI	Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
	Chrisis	PANTELIDES	De nationella parlamenten
	Alessandro	PANZA	Europaparlamentet
	Gergana	PASSY	Nationella medborgarpaneler/evenemang
	Sandra	PEREIRA	Europaparlamentet
	Iulian-Vasile	POPESCU	Rådet
	Carles	PUIGDEMONT I CASAMAJÓ	Europaparlamentet

	Lucia	PUTTRICH	De nationella parlamenten
	Jessika	ROSWALL	De nationella parlamenten
	Lukas	SAVICKAS	De nationella parlamenten
	Paola	SEVERINO	Nationella medborgarpaneler/evenemang
	Riina	SIKKUT	De nationella parlamenten
	Radoslaw	SIKORSKI	Europaparlamentet
	Vita Anda	TĒRAUDA	De nationella parlamenten
	Jean-Louis	THILL	Rådet
	Rocío	TOVIO DIAZ	Europeiska medborgarpaneler
	Elina	VALTONEN	De nationella parlamenten
	Mirja	VEHKAPERÄ	Regionkommittén
	Margrethe	VESTAGER	Europeiska kommissionen
	Veronique	WILLEMS	Arbetsmarknadens parter